

**"Sens Krzyża Chrystusa w ujęciu Josepha Ratzingera/Benedykta XVI.
Uniwersalne znaczenie - współczesny kontekst"**

ks. mgr lic. Błażej Małolepszy

STRESZCZENIE

Celem dysertacji jest próba ukazania - na podstawie pism Josepha Ratzingera/Benedykta XVI - uniwersalnego sensu Krzyża Chrystusa oraz jego aktualnego znaczenia. Misterium paschalne Chrystusa stanowiło kulminacyjny moment historii zbawienia oraz było wydarzeniem o charakterze epifanijnym. Z tego względu Krzyż Chrystusa - interpretowany jako rzeczywiste Objawienie - jest szczególnym przedmiotem zainteresowania teologii fundamentalnej. W kontekście naznaczonej znamionami ateizmu i nihilizmu współczesności, zgodnie z paradygmatem integracji dynamicznej, dysertacja ta uzasadnia objawiony w Krzyżu Chrystusa nadprzyrodzony sens i tym samym ukazuje jego wiarygodność.

Rozprawa składa się z czterech rozdziałów. W pierwszym rozdziale została omówiona problematyka aktualności ludzkiego pytania o sens. Człowiek bowiem, pomimo gwałtownych przemian cywilizacyjno-kulturowych, nie rezygnuje z poszukiwania sensu. Omówiono w nim zagadnienie sensu w myśli nowożytnej i ponowożytnej oraz podjęto próbę scharakteryzowania tożsamości współczesnego człowieka w kontekście pytania o sens. W oparciu o spostrzeżenia Josepha Ratzingera/Benedykta XVI dokonano analizy współczesnych prądów nihilistycznych, które stanowią poważną przeszkodę w odnalezieniu istnienia obiektywnego sensu. Ostatecznie ukazano chrześcijaństwo jako uniwersalny tradent sensu objawionego przez Boga.

Rozdział drugi stanowił próbę ukazania Krzyża Chrystusa jako centralnego punktu Objawienia Bożego. Misterium Paschalne: męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa były przestrzenią wyjątkowej manifestacji Boga oraz Jego wewnętrznego życia. W rozdziale tym została przedstawiona syntetycznie ratzingerowska refleksja na temat Objawienia. Następnie, w perspektywie myśli Ratzingera/Benedykta XVI, wykazano, że Krzyż jest miejscem działania Trójcy Świętej i objawieniem poszczególnych Osób Boskich: Ojca, Syna i Ducha Świętego oraz ich wzajemnej relacji miłości urzeczywistnionej w darze.

W rozdziale trzecim wykazano, że ze względu na ludzką naturę Chrystusa w Misterium Krzyża dokonało się także objawienie tożsamości człowieka. Rozdział otwiera prezentacja antropologicznej wizji Ratzingera/Benedykta XVI. Następnie została w nim omówiona objawiona w Krzyżu prawda o grzeszności człowieka oraz staurologiczna interpretacja sensu ludzkiego cierpienia i śmierci. Na końcu rozdziału podjęto zagadnienie sensu ludzkiego życia, ponieważ w perspektywie wiary Krzyż ukazuje jego nadprzyrodzony charakter: stanowi epifanię godności każdej osoby ludzkiej, jej wyjątkowej wartości i przeznaczenia do życia wiecznego z Bogiem.

Rozdział czwarty ukazał soteryczny sens Krzyża. Historyczny krzyż - narzędzie męki - od momentu śmierci Chrystusa stał się streszczeniem wiary chrześcijańskiej i znakiem zbawienia. Paschalny kontekst męki, śmierci i zmartwychwstania Syna Bożego wyjaśnia sens Jego "przejścia z tego świata do Ojca" (por. J 13, 1), a rezurekcja Chrystusa potwierdza Boski charakter Jego posłannictwa. Zmartwychwstanie Chrystusa było znakiem Jego zwycięstwa nad mocami zła i śmierci i tym samym zapowiedzią powszechnego panowania Boga. Ponieważ dla Ratzingera/Benedykta XVI zmartwychwstanie Chrystusa stanowi integralną część misterium Jego męki i śmierci, stąd w refleksji staurologicznej posiada ono swoje uprzywilejowane miejsce: jest niejako kluczem hermeneutycznym Krzyża i objawia jego pełny, zbawczy sens. Rozdział czwarty kończy się refleksją na temat kosmicznego sensu Krzyża, a więc znaczenia, które posiada on nie tylko dla człowieka, ale i dla całej stworzonej rzeczywistości.

Na podstawie refleksji Josepha Ratzingera/Benedykta XVI rozprawa wykazuje, że w Krzyżu Chrystusa człowiek współczesny może odnaleźć objawioną i zarazem sensowną odpowiedź na pytania dotyczące podstaw jego egzystencji. Krzyż bowiem jest miejscem udzielającego się sensu, a tym samym zawiera w sobie Boską odpowiedź na pytania dotyczące istoty i celu ludzkiego życia, a także jego ostatecznego przeznaczenia. Odkrycie objawionego w Krzyżu sensu może stać się dla współczesnego człowieka odkryciem propozycji Boga i zaproszeniem do wejścia z Nim w relację wiary.

.....